

ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Ἐν τῷ ἔκτῳ τὰ ἰσθμῶς τῆς Ἰταλίας, καὶ τὰ ἐντὸς τοῦ Ἀδρίου, μέχρι Μακεδονίας ἐν οἷς Ἀπουλία, Καλαβρία, καὶ ὅσα κατὰ τὸν Ἴονιον κόλπον, ἅμα ταῖς παρακειμέναις νήσοις ἀπὸ Σικελίας, ἕως τῶν Κεραυνίων, καὶ τοῦ ἄλλου μέρους, ἕως Καρχηδόνος καὶ τῶν ταύτης παρακειμένων νησιδίων.

ΚΕΦ. Α.

ΜΕΤΑ δὲ τὸ γόμα τοῦ Σιλάριδος, Λευκανία, καὶ τὸ τῆς 252. Ἦρας ἱερὸν τῆς Ἀργωνίας, Ἰάσονος ἴδρυμα, καὶ πλησίον ἐν πεντήκοντα σταδίοις ἢ Ποσειδωνία. Ἐντεῦθεν δ' ἐκπλέουσι τὸν πόντον, νῆσος Λευκωσία, μικρὸν ἔχουσα πρὸς τὴν ἠπειρον διάπλουν, ἐπώνυμος μίᾳς τῶν Σειρήνων, ἐκπεσούσης δεῦρο μετὰ τὴν μυθευομένην ῥίψιν αὐτῶν εἰς τὸν βυθόν. Τῆς δὲ νήσου πρόκειται τὸ ἀντακρωτήριον ταῖς Σειρηνούσσαις, ποιοῦν τὸν Ποσειδωνιάτην κόλπον. Κάμψαντι δ', ἄλλος συνεχῆς κόλπος, ἐν ᾧ πόλις ἦν οἱ μὲν κτίσαντες Φωκαεῖς Ἰέλην, οἱ δὲ, Ἕλην, ἀπὸ κρήνης τινός, οἱ δὲ νῦν, Ἐλέαν ὀνομάζουσιν· ἐξ ἧς Παρμενίδης καὶ Ζήνων ἐγένοντο, ἄνδρες Πυθαγόρειοι. Δοκεῖ δὲ μοι καὶ δι' ἐκείνους, καὶ ἔτι πρότερον εὐνομηθῆναι· διὸ καὶ πρὸς

252. Λευκανούς ἀντιέσχον, καὶ πρὸς Ποσειδωνιάτας, καὶ κορίττους ἀπήεσαν, καίπερ ἐνδεέστεροι καὶ χώρα καὶ πλήθει σωμαίων ὄντες. Ἀναγκάζονται γοῦν, διὰ τὴν λυπρότητα τῆς γῆς, τὰ πολλὰ θαλαττουργεῖν, καὶ ταρχείας συνίσασθαι, καὶ ἄλλας τοιαύτας ἐργασίας. Φησὶ δ' Ἀντίοχος, Φωκαίας ἀλούσης ὑφ' Ἀρπάγου τοῦ Κύρου στρατηγοῦ, τοὺς δυναμένους ἐμβάντας εἰς τὰ σκάφη πανοικίους, πλεῦσαι πρῶτον εἰς Κύρνον καὶ Μασσαλίαν μετὰ Κρεόντιάδου· ἀποκρουσθέντας δὲ, τὴν Ἐλέαν κτίσαι. Ἔνιοι δὲ τοῦνομα ἀπὸ ποταμοῦ Ἐλέητος. Διέχει δὲ τῆς Ποσειδωνίας ὄσον διακοσίους σταδίους ἢ πόλις. Μετὰ δὲ ταύτην ἀειρωτήριον Παλίνουρος. Πρὸ δὲ τῆς Ἐλεάτιδος αἱ Οἰνωτρίδες,

253. νῆσοι δύο, ὑφόρμους ἔχουσαι. Μετὰ δὲ Παλίνουρον Πυξοῦς, ἄκρα καὶ λιμὴν καὶ ποταμὸς· ἐν γὰρ τῶν τριῶν ἔνομα. Ἰκίσε δὲ Μίκυθος, ὁ Μεσσήνης ἄρχων τῆς ἐν Σικελίᾳ· πάλιν δ' ἀπήραν οἱ ἰδρυθέντες, πλὴν ὀλέγων. Μετὰ δὲ Πυξοῦντα, Λαῖος κόλπος, καὶ ποταμὸς Λαῖος, καὶ πόλις [Λαῖος], ἐσχάτη τῶν Λευκανίδων, μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης, ἀποικίος Συβαριτῶν, εἰς ἣν ἀπὸ Ἑλῆς σταδιοὶ τετρακῆσιοι. Οὗ δὲ πᾶς τῆς Λευκανίας παράπλους, ἑξακῆσιοι πεντήκοντα. Πλησίον δὲ τὸ τοῦ Δράκοντος ἡρώιον, ἐνὸς τῶν Ὀδυσσεῶς ἐταίρων, ἀφ' οὗ ὁ χρησμὸς τοῖς Ἰταλιώταις ἐγένετο,

Λαῖον ἀμφὶ Δράκοντα, πολὺν ποτε λαὸν ὀλεῖσθαι·

ἐπὶ γὰρ ταύτην λαοὶ στρατεύσαντες, οἱ κατὰ τὴν Ἰταλίαν Ἕλληνας, ὑπὸ Λευκανῶν ἠτύχησαν, ἑξακατηθέντες τῷ χρησμῷ.

§ 2.

Κατὰ μὲν δὴ τὴν Τυρρήνηκὴν παραλίαν ταῦτά ἐσι τὰ τῶν Λευκανῶν χωρία, οἱ τῆς ἐτέρας οὐχ ἤπτοντο θαλάττης πρό-
τερον, ἀλλ' οἱ Ἕλληνας ἐπεκράτουν, οἱ τὸν Ταραντῖνον ἔχοντες κόλπον. Πρὶν δὲ τοὺς Ἕλληνας εἰσεῖν, οὐδ' ἦσαν πῶ Λευκα-

νοί Χῶνες δὲ καὶ Οἰνωτροί τοὺς τόπους ἐνέμοντο. Τῶν δὲ 253.
 Σαυνιτῶν αὐξηθέντων ἐπὶ πολὺ, καὶ τοὺς Χῶνας καὶ τοὺς Οἰ-
 ωατροὺς ἐκβαλόντων, Λευκανοὺς δ' εἰς τὴν μερίδα ταύτην
 ἀποικισάντων, ἅμα δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων τὴν ἐκατέρωθεν παρα-
 λίαν μέχρι πορθμοῦ κατεχόντων, πολὺν χρόνον ἐπολέμουσι οἱ
 τε Ἕλληνες καὶ οἱ βάρβαροι πρὸς ἀλλήλους. Ὑστερον μὲντοι γε καὶ
 τῆς μεσογαίας πολλὴν [οἱ Ἕλληνες] ἀφήρητο, ἀπὸ τῶν Τρωϊκῶν
 ἀρξάμενοι χρόνων· καὶ δὴ ἐπὶ τοσοῦτον ἠΰξητο, ὥστε τὴν μεγάλην
 Ἑλλάδα ταύτην ἔλεγον καὶ τὴν Σικελίαν. Μετὰ δὲ τοὺς Ἕλλη-
 νας, οἱ τε τῆς Σικελίας τύραννοι, καὶ μετὰ ταῦτα Καρχη-
 δόνιοι, τότε μὲν περὶ τῆς Σικελίας πολεμοῦντες πρὸς Ῥωμαίους,
 τότε δὲ περὶ αὐτῆς τῆς Ἰταλίας, ἅπαντας τοὺς ταύτη κακῶς
 διέθικαν. Νυνὶ δὲ, πλὴν Τάραντος, καὶ Ῥηγίου, καὶ Νεα-
 πόλεως, ἐκδεβαρβαρῶσθαι συμβέβηκεν ἅπαντα, καὶ τὰ μὲν
 Λευκανοὺς καὶ Βρεττίους κατέχειν, τὰ δὲ Καμπανοὺς· καὶ
 τούτους λόγῳ, τὸ δ' ἀληθὲς Ῥωμαίους· καὶ γὰρ αὐτοὶ Ῥω-
 μαῖοι γεγόνασιν. Ὅμως δὲ τῷ πραγματευομένῳ τὴν τῆς γῆς
 περίοδον, καὶ τὰ νῦν ὄντα λέγειν ἀνάγκη, καὶ τῶν ὑπαρξάντων
 ἔνια, καὶ μάλιστα ὅταν ἔνδοξα ᾖ. Τῶν δὲ Λευκανῶν οἱ μὲν
 ἀπτόμενοι τῆς Τυρρήνικῆς θαλάττης εἰρηνται· οἱ δὲ τὴν μεσο-
 γαίαν ἔχοντες, εἰσὶν οἱ ὑπεροικούντες τοῦ Ταραντίνου κόλπου.
 Οὕτω δ' εἰσὶ κεκακωμένοι τελέως αὐτοὶ τε, καὶ Βρέττιοι, καὶ
 αὐτοὶ Σαυνίται· οἱ τούτων ἀρχηγέται, ὥστε καὶ διορίσαι χαλε-
 πὸν τὰς κατοικίας αὐτῶν· αἴτιον δ', ὅτι οὐδὲν ἐτι σύστημα κοινὸν 254.
 τῶν ἔθνῶν ἐκάστου συμμένει, τὰ τε ἔθνη διαλέκτων τε καὶ
 ὀπλισμοῦ, καὶ ἐσθῆτος, καὶ τῶν παραπλησίων ἐκλέλοιπεν·
 ἄλλως τε ἄδοξοι παντάπασιν εἰσιν αἱ καθ' ἕκαστα καὶ ἐν μέρει
 κατοικίαι.

§ 3.

254. Ἐρούμεν δὲ κοινῶς & παρειδήσαμεν, οὐδὲν παρὰ τοῦτο ποιούμενοι τοὺς τὴν μεσογαίαν οἰκοῦντας, Λευκανοὺς τε καὶ τοὺς προσεχεῖς αὐτοῖς Σαυνίτας. Πετηλία μὲν οὖν μητρόπολις νομίζεται τῶν Χώνων, καὶ συνοικεῖται μέχρι νῦν ἰκανῶς. Κτίσμα δ' ἐστὶ Φιλοκλήτου, φυγόντος τὴν Μελίβοιαν κατὰ θάλασσαν. Ἐρυμνή δ' ἐστίν, ὡς καὶ Σαυνίταις ποτὲ φρούριον ἐπετείχισαν αὐτήν. Φιλοκλήτου δ' ἐστὶ καὶ ἡ παλαιὰ Κρίμισα περὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους. Ἀπολλόδωρος δ' ἐν τοῖς Περὶ νεῶν, τοῦ Φιλοκλήτου μνησθεὶς, λέγειν τινὰς φησὶν, ὡς εἰς τὴν Κροτωνιάτιν ἀφικόμενος, Κρίμισαν ἔακρον οἰκίσαι, καὶ Χώνην πόλιν ὑπὲρ αὐτῆς, ἀφ' ἧς οἱ ταύτη Χῶνες ἐκλήθησαν· παρ' αὐτοῦ δὲ τινες σαλέντες εἰς Σικελίαν περὶ Ἐρυκὰ μετὰ Αἰγέσου τοῦ Τρωῶς, Αἰγέσαν τειχίσαι. Καὶ Γρούμεντον δὲ καὶ Οὐερτίνας, τῆς μεσογαίας εἰσὶ, καὶ Καλασάρνα, καὶ ἄλλαι μικραὶ κατοικίαι, μέχρι Οὐενουσίας πόλεως ἀξιολόγου· ταύτην δ' οἶμαι, καὶ τὰς ἐφεξῆς, ἐπὶ Καμπανίας ἰόντι, Σαυνίτιδας εἶναι. Ὑπὲρ δὲ τῶν Θουρίων καὶ ἡ Ταυριανὴ χώρα λεγομένη ἰδρυται. Οἱ δὲ Λευκανοὶ τὸ μὲν γένος εἰσὶ Σαυνίται. Ποσειδωνιατῶν δὲ καὶ τῶν συμμάχων κρατήσαντες πολέμῳ, κατέσχον τὰς πόλεις αὐτῶν. Τὸν μὲν οὖν ἄλλον χρόνον, ἐδημοκρατοῦντο, ἐν δὲ τοῖς πολέμοις ἤρειτο βασιλεὺς ἀπὸ τῶν νεμομένων [τὰς] ἀρχάς· νῦν δ' εἰσὶ Ῥωμαῖοι.

§ 4.

Τὴν δ' ἐξῆς παραλίαν Βρέττιοι μέχρι τοῦ Σικελικοῦ κατέχουσι πορθμοῦ, σταδίων πεντήκοντα καὶ τριακοσίων ἐπὶ τοῖς χιλίοις. Φησὶ δ' Ἀντίοχος, ἐν τῷ Περὶ τῆς Ἰταλίας συγγράμματι, ταύτην Ἰταλίαν κληθῆναι, καὶ περὶ ταύτης συγγράφειν, πρότερον δ'

Οἰνωτρίαν προσαγορεύεσθαι. Ὅριον δ' αὐτῆς ἀποφαίνει πρὸς 254. μὲν τῷ Τυρρηνικῷ πελάγει, τὸ αὐτὸ ἕπερ καὶ τῆς Βρεττίας ἔφαμεν, τὸν Λαῶν ποταμὸν πρὸς δὲ τῷ Σκελικῷ, τὸ Μεταποντίον. Τὴν δὲ Ταραντίνην, ἣ συνεχῆς τῷ Μεταποντίῳ ἐστίν, ἐκτὸς τῆς Ἰταλίας ὀνομάζει, Ἰάπυγας καλῶν. Ἐπι δ' ἀνώτερον, Οἰνωτρούς τε καὶ Ἰταλοὺς μόνους ἔφη καλεῖσθαι τοὺς ἐντὸς τοῦ ἰσθμοῦ πρὸς τὸν Σκελικὸν κεκλιμένους πορθμὸν. Ἐστὶ δ' αὐτὸς ὁ ἰσθμὸς ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα σταδίοι, μεταξύ δὲ 255. κόλπων, τοῦ τε Ἰππωνιάτου, ὃν Ἀντίοχος Ναπιτῖνον εἴρηκε, καὶ τοῦ Σκυλλητικοῦ. Περίπλους δ' ἐστὶ τῆς ἀπολαμβανομένης χώρας πρὸς τὸν πορθμὸν ἐντὸς, σταδίοι δισχιλίοι. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπεκτείνεται (φησὶ) τοῦνομα καὶ τὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ τὸ τῶν Οἰνωτρῶν, μέχρι τῆς Μεταποντίνης καὶ τῆς Σειρίτιδος· οἰκῆσαι γὰρ τοὺς τόπους τούτους Χῶνας, Οἰνωτρικὸν ἔθνος κατακοσμούμενον, καὶ τὴν γῆν ὀνομάσαι Χῶνην. Οὗτος μὲν οὖν ἀπλουσέρως εἴρηκε καὶ ἀρχαϊκῶς, οὐδὲν διορίσας περὶ τῶν Λευκανῶν καὶ τῶν Βρεττίων. Ἐστὶ δ' ἡ μὲν Λευκανία μεταξύ τῆς τε παραλίας τῆς Τυρρηνικῆς καὶ τῆς Σκελικῆς· τῆς μὲν ἀπὸ τοῦ Σιλάριδος μέχρι Λαῶν, τῆς δ' ἀπὸ Μεταποντίου μέχρι Θουρίων· κατὰ δὲ τὴν ἠπειρον ἀπὸ Σαυνιτῶν μέχρι τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ ἀπὸ Θουρίων εἰς Κηρίλλους, πλησίον Λαῶν· σταδίοι δ' εἰσὶ τοῦ ἰσθμοῦ, τριακόσιοι. Ὑπὲρ δὲ τούτων Βρέττιοι, χερρόνησον οἰκοῦντες· ἐν ταύτῃ δ' ἄλλη περιεληπται χερρόνησος ἡ τὸν ἰσθμὸν ἔχουσα τὸν ἀπὸ Σκυλλητίου ἐπὶ τὸν Ἰππωνιάτην κόλπον. Ὀνόμασαι δὲ τὸ ἔθνος ὑπὸ Λευκανῶν [Βρέττιοι]· Βρεττίους γὰρ καλοῦσι τοὺς ἀποστάτας. Ἀπέστησαν δ', ὡς φασὶ, ποιμαίνοντες αὐτοῖς πρότερον, εἰθ' ὑπὸ ἀνάσσεως ἐλευθεριάσαντες, ἠνία ἐπεσράτευσε Δίῳν Διονυσίῳ, καὶ ἐτάραξεν ἅπαντας πρὸς ἅπαντας. Τὰ καθόλου μὲν δὴ ταῦτα περὶ Λευκανῶν καὶ Βρεττίων λέγομεν.

§. 5.

255. Ἀπὸ δὲ Λαίου πρώτη πόλις ἐστὶ τῆς Βρεττίας Τεμέση (Τέμψαν δ' οἱ νῦν καλοῦσιν), Αὐσόνων κτίσμα, ὑγερὸν δὲ καὶ Αἰτωλῶν τῶν μετὰ Θόαντος, οὓς ἐξέβαλον Βρέττιοι. Βρεττίους δὲ ἐπέτριψαν Ἀννίβας τε καὶ Ῥωμαῖοι. Ἐστὶ δὲ πλησίον τῆς Τεμέσης ἥρωον, ἀγριελαίοις συνηρεφές, Πολίτου τῶν Ὀδυσσεύς ἐταίρων, ὃν, δολοφονηθέντα ὑπὸ τῶν βαρβάρων, γενέσθαι βαρύνηται, ὥστε τοὺς περιοίκους δασμολογεῖν αὐτῷ κατὰ τι λόγιον καὶ παροιμίαν εἶναι πρὸς αὐτοὺς, Μηδεῖς τὸν ἥρωα τὸν ἐν Τεμέσῃ, λεγόντων... ἐπικεῖσθαι αὐτοῖς. Λοκρῶν δὲ τῶν Ἐπιζεφυρίων ἐλόντων τὴν πόλιν, Εὐθύμου μυθεύουσι τὸν πύκτην καταβάντα ἐπ' αὐτὸν, κρατῆσαι τῆ μάχῃ, καὶ βιάσασθαι παραλῦσαι τοῦ δασμοῦ τοὺς ἐπιχωρίους. Ταύτης τε τῆς Τεμέσης φασὶ μεμνησθαι τὸν Ποιητὴν, οὗ τῆς ἐν Κύπρῳ Ταμασοῦ (λέγεται γὰρ ἀμφοτέρως τὸ,

256. Ἐς Τεμέσῃν μετὰ χαλκόν),

καὶ δεῖκνυται χαλκουργεῖα πλησίον, ἃ νῦν ἐκλέλειπται. Ταύτη δὲ συνεχῆς Τερίνα, ἣν Ἀννίβας καθεῖλεν, οὐ δυνάμενος φυλάττειν, ὅτε δὴ εἰς αὐτὴν καταπεφεύγει τὴν Βρεττίαν. Εἶτα Κωνσεντία μητρόπολις Βρεττίων. Μικρὸν δ' ὑπὲρ ταύτης Πανδοσία, φρούριον ἐρυμνόν, περὶ ἣν Ἀλέξανδρος ὁ Μολοττός διεφθάρη. Ἐξηπάτησε δὲ καὶ τοῦτον ὁ ἐκ Δωδώνης χρησμὸς, φυλάττεσθαι κελεύων τὸν Ἀχέροντα καὶ τὴν Πανδοσίαν· δεκνυμένων γὰρ ἐν τῇ Θεσπρωτίᾳ ὁμνυμένων τούτοις, ἐνταῦθα κατέσρεψε τὸν βίον. Τρικόρυφον δ' ἐστὶ τὸ φρούριον, καὶ παραρρεῖ ποταμὸς Ἀχέρων. Προσηπάτησε δὲ καὶ ἄλλο λόγιον,

Πανδοσία τρικόλωνε πολὺν ποτε λαὸν ὀλέσσεις·

ἔδοξε γὰρ πολεμίων φθορὰν, οὐκ οἰκείων δηλοῦσθαι. Φασὶ δὲ καὶ βασιλείον ποτε γενέσθαι τῶν Οἰνωτρικῶν βασιλέων τὴν

Πανδοσίαν. Μετὰ δὲ τὴν Κωνσεντίαν, Ἰππώνιον, Λοκρῶν κτίσμα· 256.
 Βρεττίους δὲ κατέχοντας ἀφείλοντο Ῥωμαῖοι, καὶ μετωνόμασαν
 Οὐϊβῶναν Οὐαλεντίαν. Διὰ δὲ τὸ εὐλείμωνα εἶναι τὰ περι-
 κείμενα καὶ ἀνδρᾶ, τὴν Κόρην ἐκ Σικελίας πεπιστεύκασιν
 ἀφικνεῖσθαι δεῦρο ἀνδρολογήσουσαν· ἐκ δὲ τούτου ταῖς γυναῖξιν
 ἐν ἔθει γεγονέναι ἀνδρολογεῖν τε καὶ σεφανηπλοκεῖν, ὥστε ταῖς
 ἑορταῖς αἰσχρὸν εἶναι σεφάνους ὠνητοὺς φορεῖν. Ἔχει δ' ἐπίνειον,
 δ κατεσκευάσε ποτε Ἀγαθοκλῆς ὁ τύραννος τῶν Σικελιωτῶν,
 κρατήσας τῆς πόλεως. Ἐντεῦθεν δ' ἐπὶ τὸν Ἡρακλέους λιμένα
 πλεύσασιν, ἄρχεται ἐπιστρέφειν τὰ ἄκρα τῆς Ἰταλίας τὰ πρὸς
 τῷ πορθμῷ, πρὸς τὴν ἑσπέραν. Ἐν δὲ τῷ παράπλῳ τούτῳ Με-
 δάμα, πόλις Λοκρῶν τῶν αὐτῶν, ὁμώνυμος κρήνη μεγάλη,
 πλησίον ἔχουσα ἐπίνειον, καλούμενον Ἐμπόριον. Ἐγγὺς δὲ καὶ
 Μέταυρος ποταμὸς, καὶ ὑφορμος ὁμώνυμος. Πρόκεινται δὲ τῆς
 ἡϊόνος ταύτης αἱ τῶν Λιπαραίων νῆσοι, διέχουσαι τοῦ ποταμοῦ
 σαδίους διακοσίους. Οἱ δ', Αἰόλου φασίν, οὐ καὶ τὸν Ποιητὴν
 μεμνήσθαι κατὰ τὴν Ὀδύσειαν· εἰσὶ δ' ἑπτὰ τὸν ἀριθμὸν ἐν
 ἀπόψει πᾶσι, καὶ τοῖς ἐκ τῆς Σικελίας, καὶ τοῖς ἐκ τῆς
 ἡπειροῦ τοῖς κατὰ Μεδάμαν ἀφορῶσι· περὶ ὧν ἐροῦμεν, ὅταν
 περὶ τῆς Σικελίας λέγωμεν. Ἀπὸ δὲ τοῦ Μεταύρου ποταμοῦ,
 Μέταυρος ἕτερος... Ἐκδέχεται δ' ἐντεῦθεν τὸ Σκύλλαιον,
 πέτρα χερρόνησίζουσα ὑψηλή, τὸν ἰσθμὸν ἀμφίδυμον καὶ τα-
 πεινὸν ἔχουσα, ὃν Ἀναξίλας ὁ τύραννος τῶν Ῥηγίνων ἐπ- 257.
 ετείχισε τοῖς Τυρρόηνοῖς κατασκευάσας ναύσαθμον, καὶ ἀφείλετο
 τοὺς ληστὰς τὸν διὰ τοῦ πορθμοῦ διάπλουν. Πλησίον γάρ ἐστι
 καὶ ἡ Κάινυς, διέχουσα τῆς Μεδάμης σαδίους πεντήκοντα καὶ
 διακοσίους, ἡ τελευταία ποιούσα τὰ ἄκρα σενὰ τοῦ πορθμοῦ,
 πρὸς τὴν ἐκ τῆς Σικελίας ἄκραν τὴν Πελιωριάδα· ἐστὶ δ' αὕτη
 μία τῶν τριῶν τῶν ποιουσῶν τρίγωνον τὴν νῆσον· νεύει δὲ
 ἐπὶ θερρινᾶς ἀνατολᾶς, καθάπερ καὶ ἡ Κάινυς πρὸς τὴν ἑσπέραν,

257. ἀποστροφὴν τινα ἀπ' ἀλλήλων ποιουμένων αὐτῶν. Ἀπὸ δὲ Καί-
 νυος μέχρι τοῦ Ποσειδωνίου, [καί] τῆς Ῥηγίωνων Στηλίδος, τοῦ
 πορθμοῦ ὁρᾷκει στενωπὸς ὅσον ἑξαεκάδιος, [οὐ] μικρῶ πλεον
 τὸ εἰσίστον διαπέραμα· ἀπὸ δὲ Στηλίδος ἑκατὸν εἰς Ῥήγιον,
 ἤδη τοῦ πορθμοῦ πλατυνομένου, προϊούσι πρὸς τὴν ἔξω καὶ
 πρὸς ἔω Θαλατταν, τὴν τοῦ Σικελικοῦ πελάγους καλουμένου.

§. 6.

Κτίσμα δ' ἐστὶ τὸ Ῥήγιον Χαλκιδίων οὖς, κατὰ χρησμόν
 δεκατευθέντας τῷ Ἀπόλλωνι δι' ἀφορίαν, ὑστερον ἐκ Δελφῶν
 ἀποικῆσαι δεῦρο φασί, παραλαβόντας καὶ ἄλλους τῶν οἰκοθεν.
 Ὡς δ' Ἀντίοχος φησι, Ζαγκλαῖοι μετεπέμψαντο τοὺς Χαλκιδίας,
 καὶ οἰκιστὴν Ἀντίμνησον συνέστησαν ἐκείνων. Ἦσαν δὲ τῆς ἀποι-
 κίας καὶ οἱ Μεσσηνίων φυγάδες τῶν ἐν Πελοποννήσῳ, κατα-
 σασιασθέντες ὑπὸ τῶν μὴ βουλομένων δοῦναι δίκας, ὑπὲρ τῆς
 φθορᾶς τῶν παρθένων τῆς ἐν Λίμναις γενομένης τοῖς Λακε-
 δαιμονίοις· ἃς καὶ αὐτοὶ ἐβίασαντο, πεμφθεῖσας ἐπὶ τὴν
 ἱερουργίαν, καὶ τοὺς ἐπιβοηθοῦντας ἀπέκτειναν. Παραχωρή-
 σαντες οὖν εἰς Μάκισον οἱ φυγάδες, πέμπουσιν εἰς θεοῦ μεμφόμε-
 νοι τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν, εἰ τοιούτων τυγχάνοιεν,
 ἀνδ' ὧν ἐτιμώρουν αὐτοῖς, καὶ πυνθανόμενοι, πῶς ἂν σωθεῖεν
 ἀπολωλότες. Ὁ δ' Ἀπόλλων ἐκέλευσε σέλλεσθαι μετὰ Χαλκι-
 δέων εἰς τὸ Ῥήγιον, καὶ τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ χάριν ἔχειν· οὐ γὰρ
 ἀπολωλέναι αὐτοὺς, ἀλλὰ σεσῶσθαι, μέλλοντάς γε δὴ μὴ
 συναφανισθῆσθαι τῇ πατρίδι, ἀλωσομένη μικρὸν ὑστερον ὑπὸ
 Σπαρτιατῶν· οἱ δ' ὑπήκουσαν. Διόπερ οἱ τῶν Ῥηγίωνων ἡγεμόνες,
 μέχρι Ἀναξίλλα, τοῦ Μεσσηνίων γένους αἰεὶ καθίζαντο. Ἀντίοχος
 δὲ τὸ παλαιὸν ἅπαντα τὸν τόπον τοῦτον οἰκῆσαι Σικελούς φησί,
 καὶ Μόργητας· διαῖραι δ' εἰς τὴν Σικελίαν ὑστερον, ἐκβληθέντας
 ὑπὸ τῶν Οἰνωτρῶν. Φασὶ δὲ τινες καὶ τὸ Μοργάντιον ἐντεῦ-

Θεν τὴν προσηγορίαν ἀπὸ τῶν Μοργήτων ἔχειν. Ἰσχυσε δὲ 258. μέγιστον ἢ τῶν Ῥηγίνων πόλις, καὶ περιουκίδας ἔσχε συχνὰς, ἐπιτείχισμά τε ὑπῆρξεν ἀεὶ τῇ νήσῳ, καὶ παλαι, καὶ νεωστὶ ἐφ' ἡμῶν, ἠνίκα Σέξτος Πομπήιος ἀπέστησε τὴν Σικελίαν. Ὄνομασθη δὲ Ῥήγιον, εἴθ' ὡς φησὶν Αἰσχύλος, διὰ τὸ συμβᾶν πάθος τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἀποῤῥαγῆναι γὰρ ἀπὸ τῆς ἠπείρου τὴν Σικελίαν ὑπὸ σεισμῶν, ἄλλοι τε, κάκεινος εἶρηκεν

ἀφ' οὗ δὴ Ῥήγιον κλησκαται.

Τεκμαίρονται δ' ἀπὸ τῶν περὶ τὴν Αἴτην συμπτωμάτων, καὶ τῶν κατ' ἄλλα μέρη τῆς Σικελίας, καὶ τῶν κατὰ Λιπάραν, καὶ τὰς περὶ αὐτὴν νήσους, ἔτι δὲ τῶν κατὰ τὰς Πιθηκούσας, καὶ τὴν προσεχῆ περαιῖαν ἄπασαν, οὐκ ἀπεικὸς ὑπάρχειν καὶ τοῦτο συμβῆναι. Νυνὶ μὲν οὖν, ἀνεωγμένων *τούτων* τῶν σομάτων, δι' ὧν τὸ πῦρ ἀναφυσάται, καὶ μύδροι καὶ ὕδατα ἐκπίπτει, σπάνιόν τι σείσθαι φασὶ τὴν περὶ τὸν πορθμὸν γῆν· τότε δὲ, πάντων ἐμπεφραγμένων τῶν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν πόρων, ὑπὸ γῆς σμυχόμενον τὸ πῦρ καὶ τὸ πνεῦμα, σειμούςε ἀπειργάζετο σφοδρούε. Μοχλευόμενοι δ' οἱ τόποι πρὸς τὴν βίαν τῶν ἀνέμων ὑπεῖξάν ποτε· καὶ ἀναῤῥαγόντεε ἐδέξαντο τὴν ἐκατέρωθεν θάλατταν, καὶ ταύτην, καὶ τὴν μεταξὺ τῶν ἄλλων τῶν ταύτῃ νήσων. Καὶ γὰρ ἡ Προχύτη, καὶ αἱ Πιθηκούσαι, ἀποσπάσματά εἰσι τῆε ἠπείρου, καὶ αἱ Καπρῖαι, καὶ ἡ Λευκωσία, καὶ αἱ Σειρηνοῦσαι, καὶ αἱ Οἰνωτρίδεε. Αἱ δὲ καὶ ἐκ τοῦ πελάγους ἀνέδυσαν, καθάπερ καὶ νῦν πολλαχοῦ συμβαίνει· τὰε μὲν γὰρ πελαγίαε ἐκ βυθοῦ μάλλον ἀνενεχθῆναι πιθανόν· τὰε δὲ προκειμέναε τῶν ἀκρωτηρίων, καὶ πορθμῶ διειργομέναε, ἐντεῦθεν ἀπεῤῥωγῆναι δοκεῖν εὐλογώτερον. Πλὴν εἴτε διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τοῦνομα τῇ πόλει γέγονεν, εἴτε διὰ τὴν ἐπιφάνειαν τῆε πόλεωε, ὡε ἀν βασιλειον, τῇ Λατίνῃ φωνῇ, προσαγορευσάντων [τῶν] Σαυνιτῶν, διὰ τὸ τοῦε ἀρχηγέταε αὐτῶν κοινωνῆσαι Ῥωμαίοιε τῆε πολιτείαε, καὶ

258. ἐπὶ πολὺ χηίσασθαι τῇ Λατίνῃ διαλέκτῳ, πάρεσι σκοπεῖν, ὁποτέρως ἔχει τάληθές. Ἐπιφανῆ δ' οὖν πόλιν οὔσαν, καὶ πολλὰς μὲν πόλεις οἰκίσασαν, πολλοὺς δ' ἄνδρας παρασχομένην ἀξίους λόγου, τοὺς μὲν κατὰ πολιτικὴν ἀρετὴν, τοὺς δὲ κατὰ παιδείαν, κατασκαΐσαι Διονύσιον, ὅτι αἰτησαμένῳ κέρην πρὸς γάμον, τὴν τοῦ δημίου θυγατέρα προὔτειναν. Ὁ δ' υἱὸς αὐτοῦ, μέρος τι τοῦ κτίσματος ἀναλαβὼν, Φοιβίαν ἐκάλεσεν. Ἐπὶ δὲ Πύρρου ἢ τῶν Καμπανῶν φρουρὰ παρασπονδηθέντας διέφθειρε τοὺς πλείους. Μικρὸν δὲ πρὸ τῶν Μαρσικῶν, καὶ σεισμοὶ 259. κατήρειψαν πολὺ τῆς κατοικίας. Πομπηῖον δ' ἐκβαλὼν τῆς Σικελίας ὁ Σεβαστὸς Καῖσαρ, ὄρων λειπανδροῦσαν τὴν πόλιν, συνοίκους ἔδωκεν αὐτοῖς τῶν ἐκ τοῦ γόλου τινάς· καὶ νῦν ἰκανῶς εὐανδρεῖ.

§. 7.

Ἀπὸ δὲ τοῦ Ῥηγίου πλέοντι πρὸς ἑω, Λευκόπετραν καλοῦσιν ἄκραν ἀπὸ τῆς χροῆς, ἐν πενήκοντα σταδίοις, εἰς ἣν τελευτᾶν φασι τὸ Ἀπέννινον ὄρος. Ἐντεῦθεν δὲ Ἡράκλειον, ὃ δὴ τελευταῖον ἀκρωτήριον νεύει πρὸς μεσημβρίαν· κάμψαντι γὰρ εὐθὺς ὁ πλοῦς Λιβὶ μέχρι πρὸς ἄκραν Ἰαπυγίαν· εἴτ' ἐκκλίνει πρὸς ἄρκτον αἰεὶ καὶ μάλλον, καὶ πρὸς τὴν ἑσπέραν, ἐπὶ τὸν κόλπον τὸν Ἰόνιον. Μετὰ δὲ τὸ Ἡράκλειον ἄκρα τῆς Λοκρίδος, ἢ καλεῖται Ζεφύριον, ἔχουσα ταῖς ἑσπερίοις ἀνέμοις λιμένα, ἐξ οὗ καὶ τοῦνομα. Εἰδ' ἡ πόλις οἱ Λοκροὶ οἱ Ἐπιζεφύριοι, *ἐπεὶ* Λοκρῶν ἀποικοὶ τῶν ἐν τῷ Κρῖσσαίῳ κόλπῳ, μικρὸν ὑσερον τῆς *ἀπὸ* Κρότωνος καὶ Συρακουσῶν κτίσεως ἀποικισθέντες ὑπὸ Εὐάνθους. Ἐφορος δ' οὐκ εὖ, Ὀπουντίων Λοκρῶν ἀποίκους φήσας. Ἐτη μὲν οὖν τρία, ἢ τέτταρα, ὄκουν ἐπὶ τῷ Ζεφυρίῳ· εἶτα μετήνεγκαν τὴν πόλιν, συμπραξάντων καὶ Συρακουσίων ἅμα τούτοις· ἐν οἷς ἔστι καὶ κρήνη Λοκρία, ὅπου οἱ

Λοκροὶ ἐσρατοπέδευσαντο. Εἰσὶ δ' ἀπὸ Ῥηγίου μέχρι Λοκρῶν 259. ἑξακόσιοι σταδίαι. Ἰδρυται δ' ἡ πόλις ἐπ' ὄφρυος, ἣν Ἐσῶπιον καλοῦσι.

§. 8.

Πρῶτοι δὲ νόμοις ἐγγράπτοις χηρήσασθαι πεπιστευμένοι εἰσὶ καὶ πλείστον χρόνον εὐνομηθέντας Διονύσιος, ἐκπεσῶν ἐκ τῆς Συρακουσίων, ἀνομώτατα πάντων διεχρήσατο· ὅς γε προεγάμει μὲν, παρεισιῶν εἰς τὸ δωματίον, τὰς νυμφοσοληθείσας· συνάγων δὲ τὰς ὡραίας παρθένους, περισεράς ὀλοπτέρους ἐν τοῖς συμποσίοις ἠφίει, κλέϊνας ἐκέλευε γυρεύειν γυμνάς· τινὲς δὲ, καὶ σανδαλία ὑποδουμένας ἄζυγα, τὸ μὲν ὑψηλόν, τὸ δὲ ταπεινόν, περιδιώκειν, ἔφασαν, τοῦ ἀπρεποῦς χάριν. Δίκας μέντοι ἔτισεν, ἐπειδὴ πάλιν εἰς τὴν Σικελίαν ἐπανῆλθεν, ἀναληψόμενος τὴν ἀρχήν. Καταλύσαντες γὰρ οἱ Λοκροὶ τὴν φρουράν, ἠλευθέρωσαν σφᾶς, καὶ τῆς γυναίκος αὐτοῦ καὶ τῶν παιδῶν κύριοι κατέστησαν· δύο δ' ἦσαν αἱ θυγατέρες, καὶ τῶν υἱῶν ὁ νεώτερος, ἤδη μεираκιον· ἄτερος γὰρ, Ἀπολλοκράτης, συνεστρατήγη τῷ πατρὶ τὴν κἀθοδόν. Πολλὰ δὲ δεομένῳ τῷ Διονυσίῳ, καὶ αὐτῷ, καὶ Ταραντῶσις ὑπὲρ αὐτοῦ, προέσθαι τὰ σώματα ἐφ' οἷς ἂν ἐθελήσωσιν, οὐκ ἔδωσαν, ἀλλὰ πολιορκίαν ὑπέμειναν καὶ πόρθησιν τῆς χώρας. Τὸν δὲ θυμὸν εἰς τὰς θυγατέρας τὸν πλείστον ἐξέχεαν· καταπορνευθείσας γὰρ, ἐσραγαλλίσαν· εἶτα καύσαντες τὰ σώματα, κατήλεσαν τὰ ὅσα καὶ κατεπόντωνσαν. Τῆς δὲ τῶν Λοκρῶν νομογραφίας μνησθεὶς Ἐφορος, ἣν Ζάλευκος συνέταξεν, ἐκ τε τῶν Κρητικῶν νομίμων, καὶ Λακωνικῶν, καὶ ἐκ τῶν Ἀρεοπαγιτικῶν, φησὶν ἐν τοῖς πρώτοις καινίσαι τοῦτο τὸν Ζάλευκον, ὅτι, τῶν πρότερον τὰς ζημίας τοῖς δικασαῖς ἐπιτρεψάντων ὀρίζειν ἐφ' ἑκάστοις ἀδικήμασιν, ἐκεῖνος ἐν τοῖς νόμοις διώρισεν, ἡγούμενος τὰς μὲν γνώμας τῶν

260. δικασῶν οὐχί τὰς αὐτάς εἶναι· περὶ τῶν αὐτῶν· δεῦν δὲ τὰς αὐτάς [εἶναι]. Ἐπαινεῖ [δὲ] καὶ τὸ ἀπλουστέρωσ περι τῶν αὐτῶν συμβολαίων διατάξαι. Θουρίους δ' ὑπερον ἀκριβοῦν θέλοντας πέρα τῶν Λοκρῶν, ἐνδοξοτέρους μὲν γενέσθαι, χείρονας δὲ εὐνομεῖσθαι γάρ, οὐ τοὺς ἐν τοῖς νόμοις ἅπαντα φυλαττομένους τὰ τῶν συκοφαντῶν, ἀλλὰ τοὺς ἐμμένοντας τοῖς ἀπλῶς κειμένοις. Τοῦτο δὲ καὶ Πλάτων εἶρηκεν, ὅτι παρ' οἷς πλείους νόμοι, καὶ δίκαι παρὰ τούτοις, καὶ βίοι μοχθηροί· καθάπερ καὶ παρ' οἷς ἰατροὶ πολλοί, καὶ νόσους εἰκὸς εἶναι πολλάς.

§. 9.

Τοῦ δὲ Ἄλγηκος ποταμοῦ, τοῦ διορίζοντος τὴν Ῥηγίνην ἀπὸ τῆς Λοκρίδος, βαθείαν φάραγγα διεξιόντος, ἰδιόν τι συμβαίνει, τὸ περὶ τοὺς τέττιγας· οἱ μὲν γὰρ ἐν τῇ τῶν Λοκρῶν περαίᾳ φθέγγονται, τοῖς δ' ἀφώνοις εἶναι συμβαίνει. Τὸ δ' αἴτιον εἰκάουσι, ὅτι τοῖς μὲν παλίνσκιόν ἐστι τὸ χωρίον, ὡς' ἐνδρόσους ὄντας μὴ διασέλλειν τοὺς ὑμένας· τοῖς δ' ἡλιαζομένοις, ξηροὺς καὶ κερατώδεις ἔχειν, ὡς' ἀπ' αὐτῶν εὐφυῶς ἐκπέμπουσιν τὸν φθόγον. Ἐδέκωντο δ' ἀνδριάς ἐν τοῖς Λοκροῖς Εὐνόμου τοῦ κιθαρωδοῦ, τέττιγα ἐπὶ τὴν κιθάραν καθήμενον ἔχων. Φησὶ δὲ Τίμαιος, Πυθίοις ποτὲ ἀγωνιζομένους, τοῦτόν τε καὶ Ἀρίσωνα Ῥηγίνον, ἐρίσαι περὶ τοῦ κλήρου· τὸν μὲν δὴ Ἀρίσωνα δεῖσθαι τῶν Δελφῶν ἑαυτῷ συμπράττειν· ἱεροὺς γὰρ εἶναι τοῦ θεοῦ τοὺς προγόνους αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀποκίαν ἐνθενδε ἐσάλαθαι· τοῦ δ' Εὐνόμου φήσαντος, ἀρχὴν μὴδὲ μετεῖναι ἐκείνοις τῶν περὶ φωνὴν ἀγωνισμάτων, παρ' οἷς καὶ οἱ τέττιγες εἶεν ἀφῶνοι, τὰ εὐφρογγότατα τῶν ζώων· ὁμοῦς εὐδοκμεῖν μὴδὲν ἥττον τὸν Ἀρίσωνα, καὶ ἐν ἐλπίδι τὴν νίκην ἔχειν. Νικῆσαι μέντοι τὸν Εὐνομον, καὶ ἀναθεῖναι τὴν λεχθεῖσαν εἰκόνα ἐν τῇ πατρίδι· ἐπειδὴ κατὰ τὸν ἀγῶνα, μίας τῶν

χορδῶν ῥαγείσης, ἐπιστὰς τέττιξ ἐκπληρώσειε τὸν φθόγγον. 260.
 Τὴν δ' ὑπὲρ τῶν πόλεων τούτων μεσογαίαν, Βρέττιοι κατέχουσι 261.
 καὶ πόλις ἐνταῦθα Μαιμέρτιον, καὶ ὁ δρυμὸς, ὁ φέρων τὴν
 ἀρίστην πίτταν τὴν Βρέττιαν, ὃν Σίλαν καλοῦσιν, εὐθενδρός τε
 καὶ εὐδρός, μήκος ἑπτακοσίων σταδίων.

§. 10.

Μετὰ δὲ Λοκρούς, Σάγρας, ὃν θηλυκῶς ὀνομαζοῦσιν, ἐφ'
 οὐ βωμοὶ Διοσκοῦρων, περὶ οὓς Λοκροὶ μύριοι μετὰ Ῥηγίνων
 πρὸς δεκατρῆς μυριάδας Κροτωνιατῶν συμβαλόντες ἐνίκησαν·
 ἀφ' οὗ τὴν παροιμίαν πρὸς τοὺς ἀπιστοῦντας ἐκπεσεῖν φασίν,
 Ἀληθέσγερα τῶν ἐπὶ Σάγρα. Προσμεμυθεύκασι δ' ἔνιοι, καὶ
 διότι αὐθημερόν, τοῦ ἀγῶνος ἐνεσῶτος Ὀλυμπιάσῳ, ἀπαγγελ-
 θεῖη τοῖς ἐκεῖ τὸ συμβᾶν, καὶ εὐρεθεῖη τὸ τάχος τῆς ἀγγελίας
 ἀληθές. Ταύτην δὲ τὴν συμφορὰν αἰτίαν γενέσθαι τοῖς Κρο-
 τωνιάταις φασὶ τοῦ μὴ πολὺν ἔτι συμμεῖναι χρόνον, διὰ τὸ
 πλῆθος τῶν τότε πεσόντων ἀνδρῶν. Μετὰ δὲ τὴν Σάγραν,
 Ἀχαιῶν κτίσμα Καυλωνία, πρότερον Αὐλωνία λεγομένη, διὰ
 τὸν προκείμενον αὐλῶνα. Ἔστι δ' ἔρημος· οἱ γὰρ ἔχοντες εἰς
 Σικελίαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐξέπεσον, καὶ τὴν ἐκεῖ Καυλωνίαν
 ἔκτισαν. Μετὰ δὲ ταύτην Σκυλλήτιον, ἀποικὸς Ἀθηναίων τῶν
 μετὰ Μενεσθέως, νῦν δὲ Σκυλάκιον καλεῖται. Κροτωνιατῶν δ'
 ἐχόντων, Διονύσιος Λοκροῖς μέρος ὥρισεν. Ἀπὸ δὲ τῆς πόλεως
 καὶ ὁ κόλπος Σκυλλητικὸς ὠνόμασαι, ποιῶν τὸν εἰρημένον
 ἰσθμὸν πρὸς τὸν Ἰππωνιάτην κόλπον. Ἐπεχείρησε δ' ὁ Διονύ-
 σιος καὶ διατειχίζειν τὸν ἰσθμὸν, στρατεύσας ἐπὶ Λευκανοὺς,
 λόγῳ μὲν, ὡς ἀσφαλείαν παρέξων ἀπὸ τῶν ἐκτὸς βαρβάρων
 τοῖς ἐντὸς ἰσθμοῦ, τὸ δ' ἀληθές, λῦσαι τὴν πρὸς ἀλλήλους
 κοινωνίαν τῶν Ἑλλήνων βουλόμενος, ὡς ἄρχειν τῶν ἐντὸς
 ἀδελῶς· ἀλλ' ἐκώλυσαν οἱ ἐκτὸς εἰσελθόντες.